

Järjestöyhteistyön neuvottelukunta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

Lähetekeskustelun pohjaksi alustava luonnos järjestöyhteistyön neuvottelukunnan tehtävistä, jäsenten lukumäärästä, jäsenten valintatavasta, toimikaudesta sekä kokous- ja toimintakäytännöistä

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan kokous 22.1.2024

Tausta

- Järjestöyhteistyörakenteen valmistelu on aloitettu keväällä 2023
- Tässä dokumentissa on laadittu alustavaa luonnosta neuvottelukunnan tehtävistä, jäsenten lukumäärästä, jäsenten valintatavasta, toimikaudesta sekä kokous- ja toimintakäytännöistä perustuen **järjestöjen kanssa toteutettuun** verkkotyöskentelytilassa tapahtuneeseen yhteiskehittämiseen (kesäkuu 2024) ja työpajaan (elokuu 2024) sekä **16.10.2023 lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan kokouksessa käytyyn lähetekeskusteluun.**
- Asiaa on käsitelty aluehallituksessa 28.11.2023 § 293 ja aluevaltuusto on päättänyt järjestöyhteistyön neuvottelukunnan rakenteen vahvistamisesta hyvinvointialueen hallintosääntöön 12.12.2023 § 132.

Järjestöyhteistyön neuvottelukunta

- Toimii lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan alaisuudessa.
- Tukee lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan järjestöyhteistyön koordinaatiotehtävää.
- Vahvistaa järjestöjen toimintaedellytyksiä alueella.
- Luo kokonaiskuvaa järjestöyhteistyöstä.
- Osallistuu hyvinvointialueen järjestöyhteistyön suunnitteluun ja kehittämiseen
- Valmisteleo lautakunnan käsiteltäväksi mm. aloitteita, lausuntoja, kannanottoja ja esityksiä.
- Toimii järjestöjen monialaisena yhteistyöelimenä.
- Edustaa myös siihen kuulumattomia Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimivia järjestöjä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta määrittelee neuvottelukunnan toimintasäännön yhteistyössä järjestöjen kanssa

Järjestöyhteistyön neuvottelukunnan tehtävät

- Muodostaa selkeän ja rakenteellisen yhteistyömallin järjestöjen ja hyvinvointialueen välille sekä tukee näiden välistä avointa vuoropuhelua.
- Luo kokonaiskuvaa alueen järjestöyhteistyöstä ja sen toiminnan tarpeista sekä rakentaa kumppanuutta järjestöjen ja hyvinvointialueen välillä yhdessä lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan kanssa.
- Tukee järjestöyhteistyön tiekartan toimeenpanoa, seurantaa ja arviointia sekä päivittämistä yhteistyössä lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan kanssa.
- Varmistaa järjestöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia ja tuo esiin järjestöjen näkökulmia osaksi hyvinvointialueen päätöksentekoa esityksillä, lausunnoilla ja kannanotoilla.
- Tuo esille järjestöjen erityisasiantuntijuuden ja tiedon asukkaista sekä erityisryhmistä osaksi hyvinvointialueen toimintaa ja päätöksiä.
- Tehostaa ja kehittää järjestöjen yhteistyötä, vahvistaa järjestöjen roolia osana hyvinvointialueen palvelujen kehittämistä ja varmistaa järjestöjen yleishyödyllisen toiminnan edellytyksiä.
- Valitsee järjestöedustuksen tarpeen mukaan eri ryhmiin/tilaisuuksiin sekä HYTE-neuvotteluihin.
- Suunnittelee ja nostaa käsiteltäviä teemoja järjestöyhteistyön vapaamuotoisempiin foorumeihin ja tilaisuuksiin.
- Käy vuoropuhelua hyvinvointialueen kanssa järjestöavustusten kokonaisuudesta, järjestötoiminnan resursseista ja näihin liittyvistä periaatteista.

Järjestöyhteistyön neuvottelukunnan ryhmän kokoonpano

1. Järjestökentän edustajat

- **VAIHTOEHTO 1:** yhteensä 16 järjestöedustajaa (8 varsinaista jäsentä ja 8 varajäsentä)
- **VAIHTOEHTO 2:** yhteensä 20 järjestöedustajaa (10 varsinaista jäsentä ja 10 varajäsentä)

Järjestökentän edustajien valintakriteerit on kuvattu dialla 10. Edustajien määrään vaikuttaa päätetäänkö Patenti- ja rekisterihallituksen järjestötyypin (8 kpl) lisäksi valita edustajat myös turvallisuus- ja varautumisyhdistyksistä sekä verkostojärjestöistä/monialajärjestöistä.

2. Lähidemokratia ja osallisuuslautakunnan edustajat

- Neuvottelukuntaan nimetään lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnasta 1-2 edustajaa.

3. Hyvinvointialueen viranhaltijat ja toimihenkilöt

- Ryhmän sihteerinä toimii hyvinvointialueen järjestöyhteistyön erityisasiantuntija.
- Lisäksi ryhmässä voi toimia muita hyvinvointialueen viranhaltijoita.

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinnasta käydään vuoropuhelu lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan kanssa (perustelut ja toimintatapa).

Järjestöyhteistyön neuvottelukunnan ryhmän tapaamistiheys

- Neuvottelukunnan tapaamistiheys on 2-3 tapaamista vuodessa.
- Vuoden 2024 tapaamistiheys päätetään neuvottelukunnan toiminnan käynnistyttyä.
- Viralliset neuvottelukunnan tapaamiset kalenteroidaan toimintakauden alussa.

Jäsenyyden kesto

- **VAIHTOEHTO 1:** Jäsenyyden kesto on 4 vuotta, eli valtuustokauden verran.
- **VAIHTOEHTO 2:** Jäsenyyden kesto on 2 vuotta, jotta mahdollisimman monella järjestöllä olisi mahdollisuus osallistua toimintaan
- Ensimmäinen toimikausi päättyy kuitenkin nykyiseen valtuustokauden mukaisesti 31.5.2025.
- Varsinaisena jäsenenä voi toimia korkeintaan kaksi toimikautta.
- Puolet järjestöneuvottelukunnan jäsenistä vaihtuvat toimikausittain. Vaihtuvat jäsenet määritetään neuvottelukunnan kesken toimintakauden alussa.

Kokouspalkkiot

- Kokouksiin osallistumisesta ei makseta kokouspalkkiota.

Kokous- ja toimintakäytännöt

- **Järjestöyhteistyön neuvottelukunnan valmistelijana** toimii Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen järjestöyhteistyön erityisasiantuntija.
- **Toiminnan käytännön organisoinnista** vastaa hyvinvointialue (ml. esim. asiantuntija- ja kehittämispalvelut, hallintopalvelut ja viestintä)
- **Toiminnan suunnittelusta** vastaa neuvottelukunta yhdessä hyvinvointialueen viranhaltijoiden kanssa
- **Neuvottelukunnan seuranta ja arviointityö** tehdään itsearviointina kerran toimintakaudessa. Seurannassa käytettävät mittarit valitaan yhteisesti toimintakauden alussa.
- Järjestöyhteistyön neuvottelukunnan **sisäisessä viestinnässä** hyödynnetään neuvottelukunnan edustajien parhaaksi katsomia viestintäkanavia, jotka sovitaan neuvottelukunnan toimijoiden kesken toimintakauden alussa.
- **Ulkoista viestintää** toteutetaan monikanavaisesti sekä järjestöjen että hyvinvointialueen alustoilla. Ulkoisen viestinnän kanavista sovitaan neuvottelukunnan toimijoiden kesken toimintakauden alussa.
- Järjestöyhteistyön neuvottelukunnan toiminnassa huomioidaan myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asukkaiden **osallisuus**. Tässä hyödynnetään vapaamuotoisempia tilaisuuksia, esim. asukasiltoja, asukaskyselyitä

Järjestöyhteistyön neuvottelukunnan jäsenet

- Varsinaisten jäsenten varajäsenet edustavat neuvottelukunnassa omaa kohde- ja teemaryhmäänsä.
- **Varsinaiset jäsenet ja varajäsenet tulevat eri järjestöistä**, mutta edustaen samaa järjestötyyppiä asetetun luokittelun mukaisesti.
- Jäsenyys on järjestökohtainen. Järjestöt nimeävät edustajansa, josta tulee neuvottelukunnan jäsen.
- Alkuperäisestä varajäsenestä tulee edustaja, jos varsinainen edustaja luopuu tehtävästä. Tällöin varsinaisesta jäsenyydestä luopuvasta järjestöstä nimetään uusi henkilö, josta tulee neuvottelukunnan uusi varajäsen.
- Jos varsinainen jäsen on estynyt perustellusta syystä osallistumaan neuvottelukunnan viralliseen tapaamiseen, tulee hänen ilmoittaa tästä neuvottelukunnalle, jolloin varajäsen osallistuu tapaamiseen.
- Varsinaisten jäsenten lisäksi osaan kokouksista on mahdollista kutsua muita toimijoita.

Järjestöjen valintaprosessi

- Valintaprosessi toteutetaan sähköisellä ilmoittautumisella.
 - Ilmoittautumisessa järjestötoimijoiden tulee perustella valmiudet neuvottelukunnassa työskentelyyn.
 - Ilmoittautumisessa järjestöille tuodaan tiedoksi edellytykset (dia 11), joiden tulee täyttyä neuvottelukuntaan ilmoittautuessa.
- Hyvinvointialue koordinoi valintaprosessia.
- Päätös jäsenten valinnasta:
 - Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta nimeää neuvottelukunnan varsinaiset jäsenet sekä heidän varajäsenensä viranhaltijoiden ehdotuksen pohjalta.
 - Jäsenyys on järjestökohtainen. Järjestö nimeää neuvottelukunnassa toimivan henkilön.

Valintakriteerit

1. Järjestöllä ja sitä edustavalla jäsenellä tulee olla **laaja-alainen näkemys oman kenttensä toiminnasta ja yleisesti järjestökentästä.**

- Omalla kentällä tarkoitetaan sitä järjestötyyppiä, jonka järjestö on itse ilmoittanut, esim. vanhusten hyvinvointiin liittyvät yhdistykset

2. Järjestötyypin mukainen valinta:

- **VAIHTOEHTO 1:** Järjestöt valitaan järjestötyypeittäin Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteriin merkityn luokan mukaisesti
- **VAIHTOEHTO 2 :** Järjestöt valitaan järjestötyypeittäin Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisterin mukaisesti, jonka lisäksi valitaan edustajat turvallisuus- ja varautumisyhdistyksistä sekä verkostojärjestöistä/monialajjärjestöistä.

3. Valinnan muut perusteet:

- Järjestötyyppien sisällä huomioidaan monikielisyys ja monikulttuurisuus
- Huomioidaan järjestöjen edustuksellisuus eli onko kyse järjestöstä, joka tavoittaa useita pieniä järjestöjä ja voi näin tuoda esille kootusti myös pienten toimijoiden ääntä.

4. Järjestön pitää sitoutua jäsenyyden edellytyksien täyttymiseen (dia 11)

Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisterin luokitus:

- Lastensuojeluun, -hoitoon, sekä vanhemmuuteen ja huoltajuuteen liittyvät yhdistykset
- Sairauteen ja vammaan liittyvät yhdistykset (mm. potilas- ja vammaisyhdistykset, sotainvalidit)
- Eläkeläisyhdistykset
- Terveysten ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä syrjäytymisen ehkäisemiseen liittyvät yhdistykset
- Muut sosiaali- ja terveysalan yhdistykset
- Vanhusten hyvinvointiin liittyvät yhdistykset
- Työllisyyden ja työllistymisen edistämiseen liittyvät yhdistykset
- Päihde-, huume- ym. riippuvuuksiin liittyvät yhdistykset, raittiusyhdistykset

Järjestöjen neuvottelukuntaan valittavan järjestöjäsenen tulee täyttää seuraavat edellytykset

- Jäsenellä tulee olla laaja-alainen näkemys oman kenttensä toiminnasta ja yleisesti järjestökentästä. Omalla kentällä tarkoitetaan sitä järjestötyyppiä, jonka järjestö on itse ilmoittanut, esim. vanhusten hyvinvointiin liittyvät yhdistykset.
- Jäsenellä tulee olla kokemusta hyvinvointialueen järjestöyhteistyöstä ja kehittämistyöstä hyvinvointialueen kanssa.
- Jäseneltä edellytetään motivaatiota, sitoutuneisuutta ja mahdollisuutta käyttää aikaa neuvottelukunnan toimintaan, sekä lähi- että etäyhteyksin.
- Jäseneltä edellytetään ajankäyttöä seuraavasti: osallistumista virallisiin neuvottelukunnan tapaamisiin ja niiden valmisteluun sovituilta osin, osallistumista vapaamuotoisiin foorumeihin sekä vastuuntehtävien hoitoa niihin ilmoittautuessa, esim. viestintävastaava.

